

Om klass, identitet och självbild

Jenny lämnar landsbygden utanför Sundsvall där hon är född och uppvuxen. Hon längtar bort. Vad hon längtar till är oklart. Hon kommer till Stockholm, får jobb på en pr-byrå. Hon gör sitt bästa för att anpassa sig. Klarar jobbet till belåtenhet. Träffar en kille. Deras kärlekshistoria är bokens berättelsetråd. Från början är det kärlekshistorien och bokens lätta och flytande språk som får mig att fortsätta att läsa. Men det är förstas inte kärlekshistoriens irrgångar som är bokens huvudbudskap.

Pojkvännen Sebastian och hans vänner är uppvuxna under andra livsomständigheter än Jenny. Han är akademiker, forskar om klass, läser, skriver, teoretiserar och diskuterar klass- och samhällsfrågor med sina likasinnade kamrater. Sebastian ser Jennys bakgrund som exotisk. Han presenterar henne i sin bekantskapskrets som ett bevis på att det finns olika samhällsklasser, inte bara i teorin utan också i verkligheten.

"Hur reflekterar dina föräldrar kring sin klasstillhörighet" fråga Sebastian, vid en kompisfest. Jenny blir generad och säger att de inte reflekterar så mycket. Vännerna ler lite urskuldande.

Hon blir alltmer obekväm i rollen som exotiskt inslag, känner sig fel och underlägsen. Blir kluven i sin identitet. Försöker förhålla sig till Sebastian och hans vänner och får samtidigt en alltmer irriterad hållning till sina föräldrar, till mamman som är undersköterska, till pappan som är sjukskriven diversearbetare.

Boken speglar frågor om klass och identitet och om självkänsla, självförtroende och självbild. Varifrån kommer känslan av att inte duga, och den viktiga styrkan att våga

vara sig själv? Hur utvecklas den? Sebastian och hans vänner bidrar till att Elins självbild förändras, inte genom att vara öppet nedlåtande utan artigt väluppfostrat vänliga och överseende. När Sebastian fyller år och bjuder till fest ger hon honom en muminsmugg i present och förstår inte, innan hon noterar vännernas reaktioner, hur fel det var.

Jag blir upprörd över att hon ska behöva känna sig generad. Att inte bara Sebastian utan också Elin själv identifierar sig och sin familj som någon sorts lägre stående sort.

Jag önskar att hon kunde stå upp för att hon varit varken i Paris eller i NY, inte läst Marx, inte brukade vara i Torekov på somrarna, men att hon är lika bra ändå.

Vi har lämnat de fyra stånden, adel, präster, borgare och bönder. Men indelningen av människor i olika samhällsklasser och socialgrupper kvarstår. Kanske är detta nödvändigt, på samhällsnivå, men borde vi inte föröka komma till rätta med de förställningarna människor har i sina huvuden om social över- och underlägsenhet?

Därvid utgör boken ett bra inlägg i debatten, om det nu finns någon.

Text: Gun-Lis Angsell

Författarporträtt: Sofia Runarsdotter

Inget ska växa över mig

Elin Grelsson

Natur&Kultur, 2023

INGET SKA

VÄXA

ÖVER

MIG

ELIN
GREL
SSON

ROMAN

NATUR &
KULTUR